

ABONY

Szerkesztő: ...
 Helyben házhoz hordva ...
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: SZERDAHELYI JÁNOS
 Könyvnyomdája, hová az előfizetési pénz k a hirdetések és ezeknek díjai, valamint a felszólamlások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő: TEMESKÖZY GERZSON

Főmunkatársak: VEVERÁN ISTVÁN, VÉLI MIKSA
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A szegényekért.

Társadalmi életünk a szociális tevékenység jegyében áll. Amerre csak tekintünk, nemcsak itthon édes hazánkban, hanem szerte a művelt világban, ennek a tevékenységnek a nyomaival találkozunk.

Mindenütt, ahol csak ismerik a humanizmust, melyet a kereszténység emberszeretetnek hív, erős agitáció indult meg már nagyidők óta az emberek között a végből, hogy segítsék az embert.

Nemcsak anyagi, hanem erkölcsi téren is, ott ahol jogról és az ezt biztosító szabadságról van szó, hatalmas működést fejtenek ki a társadalom jobbjai, a humanizmus zászlóvivői azért, hogy a társadalom regenerálásának nagy munkájánál a derék nap-számos kötelességét teljesítsék.

Megmozdult a világ. Helyét szégyenkezve elhagyta a téllenség s komoly munkás-ság lépett az előtérbe, hogy tegyen, fáradjon, alkosson e nagy cél elérésére minél többet.

És ez így van rendén!

Elmultak azok az idők, amikor mások gondjával, bajával nem törődni volt a vezérszavuk azoknak, akik jólétükben alig ismerhették ezeknek a gondjait és bajait.

Annak az új világnak, annak az új társadalmi rendnek, amely megszületni készül, egészen más a levegője, mint volt a régiek. Az ember tudatára ébredt a reá várakozó nagy kötelességeknek s ezeknek a teljesítése elől nem zárkozhatik el többé.

„Segíts magadon s az Isten is megsegít“ — ezt a közmondást ma már nemcsak az egyes emberre, hanem az egyedek összességére, a társadalomra is kell alkalmaznunk.

A mások ügyével való törődés, a mások érdekeinek istápolása manapság már édes mindnyájunknak olyan közös kötelessége, hogy az elől kitérnünk nem szabad. Igaz ugyan, hogy ezt eleddig is szoros kötelességének ismerte mindenki, aki eszményileg tudott gondolkodni, akinek vallásos meggyőződése is azt sugalta, hogy komoly tevékenységre vagyunk hivatva nem csupán a magunk, hanem a mások javáért is. De amint nagyon sokszor eltakarja a ragyogó napot előlünk egy-egy felhő, úgy a nemes kötelességteljesítés eme napját is gyakran elhomályosította az önzés, a mások iránt való részvétlenség sötét felhője.

„Itt az idő, hogy az álomból felsejünk!“ A nemzetek örökönvénének, a bib-

liának e szavaival fordulok én is most azokhoz, akik a szociális tevékenység munkájából részt kérnek maguknak. Nem nagy dologról, csak arról van szó, hogy a bibliai parányi mustármagot mi is siessünk elültetni, hadd növekedjék az társadalmi életünkben hatalmas fává.

Ez a mustármag: a jótékonykodás, az adakozás ott, ahol arra most, a korán beköszöntött tél idején, legnagyobb szükség van s ahol nem is kerül mindez nagy meg-eröltetésünkbe.

Szegény sorsú embertársaink iskolába járó gyermekei százzámra kellő ruha nélkül, dideregve jönnek-mennek közöttünk. Az a jóindulatú társadalom, amely más alkalmakkor némi szellemi ellenszolgáltatásért szívesen hozta meg áldozatát a jótékonykodás oltárára, most az elkövetkezett új idők szellemétől áthatva, gyakorolja a jótékonykodást magáért a jótékonykodásért. Nem arról van szó, hogy adakozásával bárki is anyagi erején felül hozzon áldozatot, hanem csupán arról, hogy gazdag és kevésbé tehetőse vegye ki a maga részét a társadalmi tevékenységnek ebből az áldásos munkájából s lehetőleg minél előbb juttassa el segélyül szánt filléreit e lap szerkesztőségéhez, az

TÁRCA.

Öreg katonák és regruták.

Írta: Szász József.

Az állás és a járás: a katonai tudományoknak. A fordulatok: a győverfogás: kiegészítő része. A parádé mars pedig a koronája. Ha ezeket nem tudja a katona: semmit se tud. És nem is lehet belőle soha semmi sem, még egy csillagos fráter se, ha egyébként akkora katonai talentum lakozik is benne, mint a nagy Napoleonban.

Ez olyan szent, mint a szentírás.

Örmester ur Solyom kedvére pedig sohasem tanulják meg se egyiket, se másikat.

Hiába huzza ki a regruta karógyenesre magát, a vén örmester véreseszeme csak talál valami hibát benne. Ha mást nem, hát azt, hogy a két lábfeje által képezett szög nem éppen kilencven fok, vagy azt, hogy miért olyan kerek a koponyája. Hiába emeli, nyújtja, csapja a földre lábát, hogy szinte recesznek bele a csontjai, örmester ur Solyom azért csak elégedetlen.

— Jobban legények! Ne kiméjletek azokat a rongyos lábukat. Vágjátok le keményen, hogy megrendüljön fájdalmában a föld.

A jó regruták összeszedik minden erejüket: majd megszokadnak az erőlködésbe. Ugy vagdos-sak, csapdos-sak lábukat a földhöz, mintha nem is az öveke, hanem a legádazabb ellenségé volna. De hiába vagdos-sak, hiába csapdos-sak.

A föld élettelen, lelketlen test, az meg nem szánja őket: nem fog soha se örömeben, se bánatában rengeni. De nem szánja meg őket örmester ur Solyom se. Neki pedig van s íve is, lelke is. Csakhogy ez a szív, ez a lélek keményebb, érzékeltlenebb a föld kérgénél is.

És ez a legnagyobb büszkesége a vén örmesternek.

Ezért tartja magát Komorovesák kapitány után az ezred legjobb katonájának. Mert a katonának nem szabad, hogy szíve legyen. És ha van, akkor se mutassa, hogy van. Jó szívet, nyájas beszéddel csak leányokat lehet nevelni, de katonákat nem. Ugyan mi lenne a tekintélyéből, hogyan követnék parancsait vakon a legények, ha egyszer észrevennék, hogy a szíve jó, a lelke pedig nemes? És ugyan mit szólna hozzá Komorovesák kapitány?

De nem sajnálják meg őket az altisztek, az öreg katonák se.

Amint elfogyott a hazuról hozott elemőzsia s amint észreveszik, hogy a regruták kezdik magukat otthonosan érezni, ők maguk tesznek róla, hogy elvegyék a jókedvüket.

A harsogó reggeli ébresztő után a napos altiszt a legénységi szobákba rohan. Nagy zajjal kinyitja az ajtót, megáll a küszöbön, s teletorokkal bekiált:

— Auf, legények!

Kiáltását nem hallják az öreg katonák. Ha hallják, akkor se mozdulnak meg. Nekik ugyan hiába kiabál. Ha pedig mégis kiabál, pokrócot vetnek rá, s úgy elpáholják az okvetetlenkedő embert, hogy családapá korában is sirva emlegeti.

Nem is nekik szól a napos altiszt kiáltása,

hanem a regrutáknak. Ezt jól tudják és egy pillanat alatt talpon van valamennyi. Ha pedig valamelyik mély álmában nem hallja meg a napos kiáltását, tesz az róla, hogy felébredjen. Leakasztja az ágy felé vert vasfogasról a szíjjal összecsapart köpönyeget, s háromszor-négyszer hatalmasan végighuz vele az alvón.

Ez a legbiztosabb ébresztő szer, mely rendszerint beválik.

A legények egy perc alatt megmosakodnak, a másik perc alatt felöltözködnek, a harmadik perc alatt megvetik ágyaikat, a negyedik percben pedig már lenni vannak a század konyhájában a reggeli fekete kávéért.

Két bádög pohár van mindeniknél: az egyik pohárba a saját kávéjukat öntetik, a másikba pedig az öreg katonáékat.

Nem valami finom az a kávé. Ezt senki se higgye. Olyan közönséges langyos löre cukor nélkül, de annál több aljjal.

Az öreg katona lassan szürcsölgeti a fekete lörét, mialatt a fiatal megtölti pipáját. Gyufát is ad neki, mert ez szintén kötelessége. Gyufával a regruták látják el mindig az öregebbeket.

Mikor reggelizett is, pipázott is, csak akkor kel ki ágyából az öreg katona. Ruhája, bakancsa tiszta már: kikéfélték a fiatalok. Csak öltözködni kell, de ez is nagy dolog neki. Szítja is a fiatalokat, hogy ezt is miért nem végzik el helyette.

Igy történik az minden reggel. Az öreg katona legkésőbb kel fel. Minden este pedig ugy történik, hogy legkorábban fekszik le. Nem alszik, csak lustálkodik, s azon töri a pihent esztét, hogyan bosszantsa a fiatalokat.

Gondos vizsgálódás után felfedezi, hogy a

itt helyi elemi iskolákba járó szegény tanulóknak vállalkozás nélkül való felruházása céljára a szerkesztőség, kérésre, nyilvánosan fogja nyugtázni az e célra hozzá beküldött adományokat.

Abonyban, ha ilyen célra kértem, soha sem találtam sikert fülekre. És ez adja nekem most is a reményt, hogy minél többen sietnek megtisztelni önmagukat szives áldozatuk meghozásával erre az emberbaráti célra. A jótékonyág koronáit megbecsüljük, a szeretet illéreit nem kicsinyeljük. Ne legyen tehát senki, aki ennél az oltárnál első ne törekedjék lenni áldozatának felajánlásával.

A társadalmi tevékenység apostolokat kíván. Álljunk mi is, akik tehetjük, ezeknek a sorába!

Lévay Mihály.

Szegény gyermekekért.

Ft. Lévay Mihály apát-plébános ur kerületünk mélyen tisztelt orsz. gyűl. képviselője, nemes lelkének meleg érzéséről áthatott cikkben kéri föl ma számunk vezető helyén azokat, kik jobb sorsuk folytán juttathatnak némi adományt földi javaikból ama szegény gyermekek felruházására, kik saját és szülői hibájukon kívül — de még ha a szülők hibájából is, a mi annál nyomasztóbb és elszomorítóbb — dideregve kénytelenek megfelelni a törvény szigorú rendelkezéseinek, hogy iskolába járni kell.

Semmi a kerek ég alatt nem lehet számalomra méltóbb, mint az ártatlan kis gyermekek szenvedése és senki a kerek ég alatt nem gyakorolhat nemesebb cselekedetet, mintha ezeknek nyomorát, szenvedéseit enyhíti.

A midőn a nemes lelkű főpápnak mély hállával eitelten köszönetet mondunk a kedves sorokért és humánus tevékenységéért, kijelentjük, hogy készséggel vállalkozunk a szives adományok össze gyűjtésére, pénzintézeti kezelésére.

A nemes intenciót elősegíteni véljük az által, ha a kegyes adományok át vételére a nagy lelkű kezdeményező urat, továbbá — akadályoztatása esetén — tiszt. Pusztay János lelkész urat végül Dr. Madarász Adorján főszolgabíró urat felkérjük, minék folytán ily adományok hozzájuk is

regruta hosszúszerű pipából füstöl. Erre nyomban kieszelet, hogy ehhez nincs jussa a regrutának. Elveszi tőle a hosszú pipaszárát, levág belőle egy fel ujjnyit, s ezt a kis darabot visszaadja neki.

— Csak ilyen futja neked öcsém! Majd ha öreg katona leszel, akkor pipázhatsz hosszúszerű pipából, addig azonban nem.

A regruta szótfogad. Nem mer ellentmondani „jó apjának”, mert így tiszteli az öreg katonát.

Lefekvéskor pedig azt veszi észre, hogy a regruta eléb az agy szélére ül, s úgy bujlik kényelmesen az ágyba, akáresak a vicispán.

Ehhez sincs jussa neki. Minden regrutának kommandóra, egyszerre kell az ágyba ugrania.

A szakaszvezető ur parancsára mindenki megáll a maga ágya mellett s lesi a kommandót. A szakaszvezető ur harsányan kiált:

— Ágy-ba!

Erre valamennyi regruta egy ugrással benn terem az ágyban. Ha azonban egyik vagy másik megkésik, előlről kezdik az ugrást, s ugrálnak kommandóra mindaddig, míg a szakaszvezető ur nincs megelégedve.

Mikor valahára mégis ágyban maradhatnak, azt hiszik, véget ért vegre a keserves napi fáradalom s pihenőre hajthatják fejüket.

Dehogy is hajthatják.

Előbb még másfél órát tanulniok kell. Azt kell megtanulniok, hogy hívják az altiszt urakat, a tiszt helyettes, a hadnagy, a főhadnagy, kapitány, őrnagy, alezredes, ezredes, brigadéros, hadosztályparancsnok, hadtestparancsnok, s a közös hadügy-miniszter urat. Sohase hallottak ennyi, s ilyen bolond nevet egy eszmében.

Hogy tanulnak meg ennyi röngetog nevet,

intézhettek, melyeknek nyilvános nyugtázásáról gondoskodunk.

Elősegíteni kívánjuk ezen kegyeletes akciót azzal is, hogy felkérjük lakosainkat hogy ócska elvisejt gyermek ruhákat is sziveskedjenek hozzánk beküldeni, melyeket akár azon módon, akár némi átalakításokkal fogunk céljainkra felhasználni.

Itt említjük meg, hogy özv. Richter Arnoldné urnő e célra szolgáló 50 kor. kegyeletes adománya is most fog felhasználtatni, úgy szintén Herédi Joákim p. ü. szemlész urnak 10 kor. küldeménye is.

Ft. Lévay Mihály apát ur hozzánk juttatott 40 kor. adományozásával kezdte meg az akciót, mely összeget a népbankban helyeztük el.

70-80 gyermek várja örömtől repedő szívvel a kezdeményezés sikerét, melyben nem szabad csalódniaok sem nekik, sem a mélyen érző kezdeményezőnek sem pedig azoknak, kik vele e téren is rokon érzelmeket táplálnak.

Temesközy Gerzson szerk.

MI UJSÁG?

— **Halálozás.** Mileh Dávid, abonyi birtokos, fa nagykereskedő, budapesti lakos, képviselőtestületünk virilis tagja, folyó hó 27-én, 68 éves korában hirtelen elhunyt. Halálát hátramaradt özvegye, Kuffler Róza, fia Mileh Gyula — szintén abonyi birtokos és leányai Kramer Hugóné és Engel Pálné gyászolják.

— **Testületi gyűlés.** A róm. kath. tanítótestület rendes havi gyűlését Ft. Lévay Mihály apát, esperes-plébános jelenlétében és Schlosser László igazgató-tanító elnöklése alatt november hó 27-én d. u. 4 órakor az iskolaszék helyiségében tartotta meg, amely gyűlésnek jelentékenyebb mozzanatai voltak: a múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése, — a tanulók előremenetelére, viseletére, egészségi állapotára vonatkozó jelentések, — igazgató tanító előterjesztése, mely szerint egy a Ft. apát áldozatkészségéből, mint a Szt. István Társulat és az iskolaszék adományából számos szegény tanuló láttatott el tankönyvekkel. Elhatározta a testület, hogy mint minden évben, úgy most is, gyűjtést fog indítani az iskolában, a tanítóárvak karácsonyjára. Ft. Lévay Mihály apát, esperes-plébános tudomására hozza a testületnek az ujszászi uti új iskolaépületnek december hó 8-án délelőtt 10 órakor történendő felszentelését, amely ünnepélyes alkalomra — kedvező idő esetén — az összes tanuló tanítók vezetése alatt kivonulnak. Több különböző tárgyú felszólalás után a gyűlés 5 órakor véget ért.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban

mikor javarészet kimondani se tudják? Ha ítéletnapig tanulnak, kimondani akkor se tudják.

De azért mégis megtanulják. Az igaz, hogy ugy kiforgatják, hogy ha az illető tábornok ur hallaná, nem ismerné rá a maga nevére. Ez azonban nem baj. A fő, hogy a nevet megtanulják.

A század főhadnagyát Lehrenfelder Vendelnek hívták.

No, fanyelvű regruta, hogy mondd ki ezt a szép hangzású német nevet? Ezt ugyan ki nem mondod, inkább kétfelé török a nyelv.

És nem tört kétfelé a nyelve, pedig kimondotta. Az igaz, hogy nem Lehrenfelder Vendelnek, hanem Kend el fend el Vendelnek. Így hívta az egész század, s a jó fiúk ma is csodálkoznak rajta, hogy a főhadnagy ur egy szót se tud magyarálni, pedig oly jó magyar hangzású neve van.

Mikor ennek az oktatásnak is vége van, csak akkor csukhatja le szeméit álomra a regruta.

De még akkor se.

Nem mehet el csak úgy minden szó nélkül az álmok birodalmába. Ha ottbott meg nem tanították tisztességre, megtanítják itt, hogy utolsó szava is az öregkéhez legyen. Hangos szóval így kíván nekik jó éjszakát:

— Jó éjszakát kívánok az öreg vitézeknek!
— Adjon Isten fiam! — mondják rá álmosan az öreg legények.

Néhány perc alatt elnyomja valamennyit az üdítő álom. Elcsendesedik a legénységi szoba, csak később hallatszik ki valami különös zaj: az alvók ezerféle hortyogása.

Csak egy vén gézengúz nem tud aludni. Ébren tartja valami gonosz tréfa.

Nagy óvatosan felkel ágyából, s lábujjhegyen elindul a regruták agyai felé. Nesztelen, zajtalan

között virilisek névjegyzékénél sajtóhiba folytán kimaradt, hogy Mileh Gyula virilist Pinter Gyula képviseli, a napokban elhunyt Mileh Davidot pedig dr. Révész Géza ügyvéd képviselte, mit ezzel helyreigazítunk.

— **Pestmegye közigazgatási bizottsága** esütörtök délelőtti ülést tartott Gulner Gyula főispán elnöklése mellett. Az adófizetés eredményéről szóló jelentést Cottielly Ernő kir. tanácsos pénzügyigazgató terjesztette elő. Az egyes adóból hátrálék a megye területén 5.615.451 kor. 27 fill. A hadmentességi díj hátráléka 385.093 kor. 66 fillér. Bélyeg- és jogilleték emelkedése 197.904 kor. 83 fillér. A közvetett adók általában kedvezően folytak be.

— **Iskolaszentelés.** A róm. kath. hitközségnek nagy anyagi áldozattal épített ujszászi uti iskolája december hó 8-án fel fog szenteltetni kedvező idő esetén a következő programmal: 1. Ünnepi nagy szt. mise 9 órakor. 2. Búcsúkörmenet az új iskolához 10 órakor. 3. Felszentelés. 4. Avató szónoklat. 5. Hymnus, éneklés az iskolások énekkara. A felszentelés és a szónoklatot lángbuzgalmu főpápnak, Ft. Lévay Mihály apát, esperes-plébános végzi. Kedvezőtlen idő esetén az egyházas jellegű szentelési ünnepség változást szenved. Ugy halljuk, hogy a szép és ritka ünnepély fényét, Gulner nagy nevű főispánunk, Dr. Petri királyi tanácsos tanfelügyelő, a helybeli natabilitások, az iskolaszék, intelligencia és számos érdeklődő jelentétkkel emeloi fogják.

— **Felolvasás.** Az abonyi népkörben dec. 6-án este 7 órakor tartandó felolvasó estély programja egy szavallattal kibővült s így elég érdekesnek és a többi pontokra való tekintettel, elég tanulságosnak ígérkezik, mi iránt nagy érdeklődés mutatkozik, ami a hazafias cél iránt való tekintetből igen kíváncsok is. Mint már említettük, közre fognak működni Homoky István polg. isk. igazgató, Karay Miklós polg. isk. tanár, Fördös Károly közvetve egy szavallat beállításával és Temesközy Gerzson szerkesztő az időjárásról, s ezzel kapcsolatosan a páros életről, az adott szó szentségéről, a szociális viszonyokról és egyéb más dolgokról humoros felolvasással.

— **Válasz.** Varga Mihály primás az „Abony” mult számában jónak talált egy értesítést közzé tenni, hogy ő az én zenekaromból kivált s a kipróbált erőkből új zenekart alakított. Ehhez nem szóltam volna semmit sem ha az az értesítés csak anyiból állana. Am de azt is jónak találta, hogy engem és zenekaromat versenyre hi ki az első s é g elnyerésére. Ezt már szó nélkül nem hagyhatom s kénytelen vagyok kijelenteni, hogy Varga Mihályt és néhány társát kénytelen voltam arra kényszeríteni, hogy zenekaromból kiváljon Hogy miért, azt egyelőre maradjon a mi dolgunk. A mi pedig a versenyre való kihívását

jár, mintha lopni akarna. A sötétben előkeresi a regruták két nadrágment. Nem valami nehéz dolog megtalálni, szépen összehajtván ott fekszenek az ágyak feletti polekokon. Hüvelykujját beakasztja a nadrág zsinórjába s szakít rajta vagy két arasznyit. Aztán megint összehajtván, s ahogy volt, visszateszi a helyére. Mikor valamennyi regruta nadrágmentől így leszakgatta a zsinórt, akkor visszamegy agyába s nyugodtan elalszik. Álmában többször kajánul mosolyog, mintha csak ezt mondaná: — Lesz reggel hadd el hadd! Majd kaptok az őrmester urtól!

Bizony kaptak is olyan kegyetlen szidást, hogy a fel kaszárnya esudájára sietett. Őrmester ur Solyom egy felóra hosszat káromkodott, aztán levezte őket a kaszárnya udvarába. Ott csapott olyan lakodalmat, hogy belerészegett valamennyi vendég.

Mikor aztán ő maga is belefáradt az exercirozásba, előhívta az altiszteket s az öreg katonákat: folytassák most azokat, amit ő felbőhagyott. Mindenik keze alá adott egy vagy két regrutát, akikkel az állást, járást, fordulatokat s a fegyverfogásokat gyakorolták.

Vári Szabó Jánost fráter ur Kondács oktatta. Ripacsos képű, tykos tekintetű kis ember. Otthon béreslegény volt, de itt már a frátersegig felvitte az Isten a dolgot. A fráterseg sajátos egy rang: se nem közlegény, se nem altiszt a viselője. Több a közlegénynél, de kevesebb az altisznál. S éppen ezért a legrettenetesebb halálra. Minduntalan érezteti a közlegénnyel, hogy felotte áll, s tul buzgó, hogy megkapja az altiszi bojtot.

Ilyen volt fráter ur Kondács is. A nagy tahól ez oktatta a katonai tudomá

illeti, arra csak azt mondom, hogy az a fajta gúnyát már elnyűttük, még pedig nem is olyan rég. Ezen épen ő vele s minthogy szeretek jól öltözködni, az elviselt gúnyát újból nem veszem föl, arra nem is szorultam. Miattam s miattunk lehet akár ő is. De különben is öreg, kiszolgált veteránokkal versenyt trombitálni nem megyünk már csak azért sem, mert a koruk iránt táplált köteles tisztelet vissza tart bennünket attól hogy velük versenyre keljünk. Én pedig egy volt primás társammal sem elsőségért, sem kenyérért nem versengek. — Mi majd csak megélünk, a hogy tudunk, ők pedig éljenek ahogy akarnak. — Nagy érdemű jó akaróink szíves elnézését kérve e megjegyzésekert vagyok alázatos szolgáljuk.

Rékasi Miska
az I. zenekar primása.

— **Ittas fővel.** Győre András egy jó családból való fiatal ember ma egyhete éjjel, ittas fővel bemászott Kássa Sándor állami állatorvosnak az utca melletti szobájába, még pedig az ablakok betörésével s ott szépen lefeküdt aludni. Reggel fele aztán a sötétben nem tudva hol van, felöntögetett több fele butorneműt, mire a házbéliek felebredtek s elcsipték az éjjeli látogatót. Ki némi károkat is okozott, miket megtérített s így egyéb baj nem lett.

— **Kevés az ezüst forint.** Az utóbbi időben lehet tapasztalni, hogy mind kevesebb ezüst forint van forgalomban s nemsokára egészen el fog tűnni a forgalomból. Most már az állampénztárakhoz és bankokhoz beözönlő ezüst forintosokból 1 és 5 koronásokat vernek. Nemsokára tehát elveszti alapját az a nóta: „Van még egy rongyos forintom...”

— **Ujfajta szivarok és cigaretták.** A hivatalos lap közli, hogy 1908. december 1-től kezdve a magyar dohányjövedék következő új gyártmányai kerülnek elárúsításra: I. Az általános forgalomban: Király elnevezéssel szópókás szivarok, 10 darabonként papírdobozba csomagolva; ára 100 darabonként az árusok részére 3 korona 60 fillér, a fogyasztók részére 4 korona, illetőleg 10 darabonként 40 fillér és egyes darabonként 4 fillér. II. A belföldi különlegességi forgalomban: a) Coronas elnevezéssel szivar, a király arcképével ellátott gyűrűvel 10 darabonként faladába csomagolva, 10 darab ára 7 korona, 1 darab ára 70 fillér; b) Coronas elnevezéssel aranyvégű szivarok 10 darabonként színezett fémszelencébe csomagolva, ára 100 darabonként 12 korona. A Coronas szivarok és Coronas szivarok egyenlőre csak Budapesten és Pozsonyban kaphatók.

— **A csendörök nőülhetnek.** A honvédelmi miniszter örömet akar szerezni a csendöröknek, amennyiben megakarják engedni, hogy a csendörök is nőülhetnek. Ezután majd a csendöröknek is joga lesz házasságot — igérni.

nyokra. Vári Szabó János derék munkáslegény, otthon olyan rendet vágott a buzában, hogy senki se ért a nyomára. A parádé-mars iránt azonban abszolút nincs érzéke, azt pedig, hogy merre van rechts vagy links, hosszú tejtörés után se tudta egész bizonyosan megmondani. Ez elég ok volt fráter ur Kondacsnak arra, hogy fitogtassa minden fráterit hatalmát. Teletorokkal kiabált rá, elmondotta mindennek. De semmit se ért el vele, mert Vári Szabó János erre még jobban összekonfundálta a rechts-et a links-szel.

— Most megtanítom kendet! — kiáltotta mérgesen a legényre.

S meg is tanította. Vagy fél óráig egyebet se csináltatott vele, csak letérdellettette, hasra a földre fektette, meg újra talpra parancsolta. Vezényszava csak ez volt: Le!

Erre a szóra Vári Szabó János a földre vágta magát, hogy csak úgy zúhogott. Alig érte azonban teste a földet, már újra harsogott a fráter új vezényszava: Fel!

A legény nagy erőlködéssel talpa ugrott, de még ki se egyenesedett egészen, mikor az előbbi vezényszó újra a földre parancsolta. Így történt ez vagy huszonöt percig. Szegény Vári Szabó János zihalt, lihegett a fáradságtól, de a fráter ur nem adott pihenőt, hanem fogait vicsorgatva rakiabált: — Nagy legény volt kend otthon, ugy-e?

Sarkanyus eszimat viseli, a bíró lányával táncolt. Látja kend, így járnak az ilyen híres legények! — s a puskatussal oldalba ütötte.

Ez a beszéd, ez a eszelekedet egészen kihozta sodrúból a rengeteg legényt. Labái megre-megtek a nagy indulatból, szeme veszedelmesen váltogott.

— **A természet** óriási szolgálókat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszavetítő ize van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akárcsak a tejjel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemesak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

CSARNOK.

Levelek az ismeretlenhez!

Írta: Lucifer.

(Folytatás.)

Születés.

Mi az ember?

Két sejt találkozik, egyesül és szaporodni kezd s a fejlődés egy bizonyos fokán azt mondjuk rájuk: Ember.

Hogy hol a határ, mely e sejt tömeget az embertől elválasztja, ki tudná azt megmondani?

Az ember él, terveket kovácsol, miknek vég-ső szálat a jövőben vesznek el, reményeket sző, melyeknek néha alapjuk is alig van és látja, hogy azoknak teljesülését aligha fogja megérni, észreveszi, hogy élete rövid s körültekint egy társ után, kivel és ki által életét folytathatná és utódot nemzve betölthetné célját.

Ime az élet! A lét!

Örök, mrt életenből sarjad egy másik élet és a törzsből hajtott ág, a kipattanó rügy, tán elválasztható, talán más mint a törzs maga?

Am az ember és egy másik ember között, az egyik eszménye és a másiké között határtalan a különbség.

Ki utódot nemz, nemzi azt azért, hogy terveit legyen aki folytassa, hogy reményeit legyen aki bevaltsa, s nem gondol arra, hogy a vágyat, ami őt betölti, átvenni abba nem fogja tudni, s hogy annak esetleg homlok egyenest ellenkező cél lesz az eszménye, vágya netovábbja.

Nem gondol arra, hogy esetleg nyomornál egyebet nem hagyhat neki, hogy esetleg tölle betegségen kívül mást nem örököl, csak azt látja, hogy az az ő reményeinek, vágyainak teljesülését fogja létre hozni s ha ez a reménye valóra vált boldogan hal meg egy leodogtalan életet hagyva esetleg hátra.

Kisded! ki előttem oly csendesen nyugszol, nem érzed hogy remények, tervek ezre fűződik hozzád, miknek beváltása Te reád hárul?

Fráter ur Kondacs ezt nem vette észre, vagy nem akarta észrevenni, dühösen tovább kommandírozott: Le!

De nem hallotta ezt már Vári Szabó János. Hatalmas öklével úgy vágta mellbe a csufolkodó frátert, hogy levegő után kapkodva, hanyatt vágódott. Ugy terült el a földön, mintha a villám csapta volna meg.

No, jaj neked, mit tettél jó Vári Szabó János! Megülötted a feljebbvalódat. Tudod-e, hogy ez nagy bűn, melyért szigorú büntetés, garnizó-áristom jár?

Nem bánta ezt a nagy táhó. Azzal se törődött volna már, ha felakasztják. Megtette a dolgát, megmutatta, hogy őt büntetlenül nem bántalmazhatja senki.

Nem akasztották fel, pedig őrmester ur Solyom kiállításra helyezte. Még csak garnizóba se esukta. Az igaz, hogy ezt csak kapitány ur Komoro esáknak köszönheti. Mert a kapitány ur szigoru ember, néha kegyellen is, de igazságos ember nem túri, hogy a századnál más is gorombáskodjék a legényekkel. Ez az ő jussa. És az ő jogait ne bitorolja senki. Se főhadnagy, se őrmester, se egy nyomorult fráter. Mert megmutatja, ki az ur a kompaijánál.

Most is megmutatta.

Meghallgatta az esetet, s ő maga szolgálaltott igazságot. A fráter urat lefokoztatta s ráadásul be is esukatta.

De becsukatta Vári Szabó Jánost is. Tíz napot töltött az áristomban vason, vizen és száraz kenyéren.

Nem fojt meg a roád erőszakolt kötelelességek sulya?

Lesz-e erőd majd beváltani őket, örököltél-e oly tulajdonságot, mely képes lesz elviselni a kötelelességeket, bele tudod élni majd magad a járomba, mit reád kényszerít a társadalom?

Föltudod-e fogni, hogy mindezért, ha esetleg nem örökölted volna át, Tegeed tesznek felelőssé.

Hogy boldogulásodat célozó kísérleteidet esetleg hálátlanságnak minősítik?

És megérheted, hogy apádnak bűneért Te fogsz lakolni.

Ha föltudnád fogni, megtudnád érteni, nem mosolyognál olyan boldog n; de légy nyugodt, kik világra hoztak azok sem eruk meg.

Egy önfelelt pere gyümölcse vagy s lehet, hogy anyád szemében nem vagy más, mint elbukásának szegyelet emléke, apád szemében semmi.

És származásodat kinek fogják legtöbbit föl-hánytorgatni? Ismét csak neked!

Föltétnek valamely vallás kötelékébe, belátod annak helytelenségét, eifordulsz tölle s nem Te leszel ismét a vádlott, nem Tegeed fognak hiteltelenségért megvenni, gúnyolni?

Szülők! A felelősség ti rajtatok van, az átok, a gúny, a megvetés a ti fejetekre száll vissza, mely utódotok szívében fakad, mely izadékokat éri.

Gondolkozzatok, tekintetek előre, s fontoljátok meg jól, mielőtt utódokat hoznátok létre, megbírjátok-e adni annak mindazt, mit joggal követel tőletek.

Fontoljátok meg, hogy a multnak vagytok már képviselői s a mult dohos emlékeiért nem szabad a jövőt tönkretenni.

Az emberiség életében ti a mát töltitek be, gyermeketek a holnap, s nehogy a holnap megbánja a mai napot, mert akkor már késő, ami elmúlt helyre nem hozható.

(Folyt. köv.)

Csenevész gyermekek

gyorsan egészsége-ekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használat után észlelhető.

A Scott-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztli még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják

A Scott-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fil.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer v. díjvet — a halasz — bírják figyelembe venni.

TATAI BRIKETT

kitűnő szobafűtési szén.

Jutányos árban

a z o n n a l szállítja:

Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V. Erzsébet tér 19.

Boreladás.

Jó fehér borok 10 forinttól 14 forintig (rizling) eladók Temesközy Gerzsonnál.

Szőlőoltványokat szállít, fajtisztaságát jól állva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: **Caspari Frigyes, Medgyes 67. sz. (Nagyküküllő-megye.)**

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 8-20

Még azokat is, akik évek óta mást használtak, meggyőzték a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háztartástól várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtlenítő; erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Paratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószér.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld u. átvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Főraktár Abonyban: 6-20

Láng Oszkár gyógytárában.

Eladás.

2000 kéve jóminőségű náci eladó. Értekezni lehet Tóth Mihály vállalkozóval.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Misz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvész-kártyát tartalmaz. 5-26

Száraz tűzifa.

Apróra vágott bükkfának mmázsája 2 kor. 50 fillérért kapható Molnár Bélánénál, Szelei-út.

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII. kerület, Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkeresse.

Abonyban Schwartz Zseni

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az úri- női- és gyermeköltönyök, díszítő- és butorszövetek, függönyök, kézmunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmek, stb. vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműk mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

25-25 **Kovald Péter és fia** cég.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 60.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatokat:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhara-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-akék, 2- és 3-vasú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Ryomdász tanulónak egy fiú fölvetik lapunk kiadóhivatalában.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Magyarország-Ausztriában a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1846. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1846.

50 MILLIÓ ÉVI GYÁRTÁ

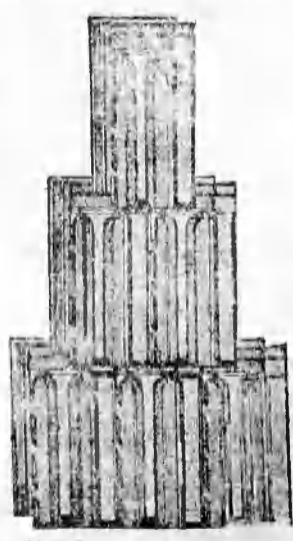
a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

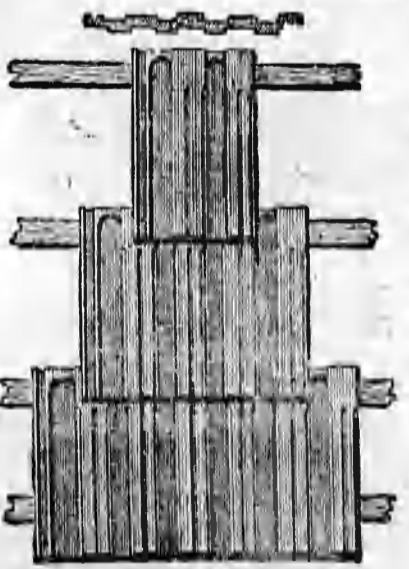
Gyártmányok: BOHN-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. — Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatja ingyen és bérmentve.

Nyom. Szerdahelyi János Abonyban.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. Szab. biztonsági préselt átfedő-cserep 253. szám.